

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρχ. 15000, ἑξάμηνη
δρχ. 8000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 1:10
Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἐξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπρὸς ὅπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», δόξ. Λέκκα 18, Βι-
βλιοπωλεῖο «Ἀνατολή» Ἀθῆνας. Τηλεφ. 20.977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ
συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδή-
ποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρχ. 15000 ἄδειος
καὶ 18000 χρ. σόδ.—Ο ΑΓΩΡΑΣΤΗΣ κατὰ φυλ-
λὸν ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων
ψευδώνυμον δι' ἑν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρχ. 2000

Περίοδος Γ' — Τόμος 2ος

Ἀθῆναι Σεπτέμβριος—19 Ὀκτωβρίου 1946

Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 34 42

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Εἶχανε συμφωνήσει μετὰ τὸ λόρδο
Φόξχαμ, νὰ κάνουνε τὸ βράδυ μιὰ
τολμηρὴ ἐπίθεση καὶ νὰ ἐλευθερώ-
σουνε τὴν Ἰωάννα ἔστω καὶ μετὰ
βία. Αὐτὸ φυσικὰ ἦταν πολὺ δύσκο-
λο, καὶ οἱ ἄνθρωποι του, ὅπως φτά-
νανε ὁ ἕνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλο,
φέρνανε ὅλες καὶ πιδ ἄσκημα νέα.

Ὁ Σέρ Ντάνιελ ἀναστατωμένος
ἀπὸ τὴ συμπλοκὴ τῆς περασμένης
νύχτας, δυνάμωσε τὴ φρουρὰ τοῦ
σπιτιοῦ ποὺ μέσα βρισκότανε ἡ
Ἰωάννα. Μὰ δὲν περιορίστηκε
μόνο σ' αὐτό. Ἐβγαλε καθ' ἑλ-
λην νὰ φυλάξῃ σ' ὅλους τοὺς
κοντινοὺς δρόμους, ἔτσι ποὺ νὰ
μποροῦνε νὰ τὸν εἰδοποιήσουνε
ἀμέσως γιὰ τὸ παραμικρὸ ποὺ
θὰ γινότανε.

Τὸ σχέδιό τῆς νύχτας φαίνό-
τανε πολὺ δύσκολο νὰ πετύχῃ,
ὅταν ξαφνικὰ τὸ πρόσωπο τοῦ
Ντὶκ φωτίστηκε.

— Δούλες, εἶπε, ἐσὺ ποὺ
ἤσουνε ναυτικός, μπορεῖς νὰ
μοῦ κλέψῃς ἕνα καράδι;

— Ντὶκ Σέλτον, ἀπάντησε ὁ
Δούλες, ἀν με βοηθήσῃς κλέ-
βω καὶ τὸ Λόρδο τῆς Ἰόρκης
γιὰ σένα.

Ἀμέσως ξεκίνησαν καὶ οἱ δύο
γιὰ τὸ λιμάνι. Ἦταν ἄρκετὰ
μεγάλο ἀνάμεσα σὲ λόφους ἀπὸ
ἄμμο. Πολλὰ καράδια ἦσαν
ἀγκυροβολημένα, ἡ τραηγμένη
στὴν ἄμμουδιὰ. Μιὰ κακοκαιρία
ποὺ εἶχε κρατήσει πολλὰς μέρες
τὰ εἶχε ἀναγκάσει νὰ ζητήσουν
καταφύγιο στὸ λιμάνι αὐτὸ καὶ
νὰ διακόψουνε τὸ ταξίδι τους.
Τὰ σύννεφα ποὺ σκεπάζανε τὸν
οὐρανὸ, οἱ παγωμένες καταιγί-

δες, ποὺ ἀκολουθοῦσανε ἡ μιὰ τὴν
ἄλλη, πότε τὸ χιόνι καὶ πότε ὁ ἀγέ-
ρας, δὲ δίνανε καμμιά ἐλπίδα γιὰ
καλλιτέρεψή τοῦ καιροῦ, καὶ μάλ-
λον ἀπειλοῦσανε μιὰ πιδ δυνατὴ
θύελλα καὶ πολὺ σύντομα.

Οἱ ναυτικοὶ προβλέποντας τὸ κρύο
καὶ τὸν ἀγέρα, εἶχαν ὅλοι βγῆ ἔξω
καὶ οἱ φωνὲς καὶ τὰ τραγούδια τους
γεμίζανε τὴς ταβέρνες τοῦ λιμανιοῦ.

Πολλὰ καράδια βρισκόντουσαν
χωρὶς κανένα φύλακα, καὶ ὅπως βρά-



Σὲ λίγο ὁ κατάσκοπος βρισκότανε ἑκπληρωμένος κάτω ἀπὸ
τὰ γόνατά του...

δύαζε καὶ ὁ καιρὸς γινότανε χειρό-
τερος, τὰ καράδια ἀδειάζανε ἰδιό-
κοπα, καὶ οἱ ναυτικοὶ βγαίνουν ὅλοι
στὴ στεργά.

Σ' αὐτὰ τὰ καράδια καὶ πρὸ πάν-
των σὲ κείνα ποὺ ἦτανε ἀραγμένα
πιδ ἔξω, στράφηκε ἡ προσοχὴ τοῦ
Λόουλες.

Ἐνῶ ὁ Ντὶκ καθισμένος πάνω σὲ
μιὰ ἀγκυρα μισοβουλιαγμένη στὴν
ἄμμο ἀκουγε πότε τὰ σφυρίγματα
τοῦ ἀγέρα καὶ πότε τὴς ἀγριοφωνῆς
καὶ τὰ τραγούδια ἀπὸ τὴς διπλανῆς
ταβέρνες, σιγὰ σιγὰ ἔεχε σκεπτοῦ
βρισκότανε καὶ ἀρροισιώθηκε ἐλόκληρος
στὴν εὐχάριστη ὑπόσχεση ποὺ τοῦ ἔ-
δωσε ὁ Λόρδος Φόξχαμ, ἕνα ἀγγίγμα
στὴν πλάτη τοῦ τὸν ἔφερε ἀπό-
τομα στὴν πραγματικότητα.

Ἦτανε ὁ Δούλες ποὺ τοῦ
δειχνε ἕνα μικρὸ καράδι ὁλομό-
ναχο στὴν ἄκρῃ τοῦ λιμανιοῦ,
ποὺ κουνιότανε ἀλαφρεῖα σὲ
κάθε καινούργιο κύμα πούμπαι-
νε στὸ λιμάνι.

Μιὰ ὥρῃ ἀχτίνα ἀπὸ τὸν
χειμωνιάτικο ἥλιο φώτισε μιὰ
στιγμὴ τὸ κατάστρωμά του καὶ
ὕστερα πάλι τὰ σύννεφα ρίξαν
τὴ σκοτεινιά τους σ' ὅλα τρι-
γύρω.

Ὁ Ντὶκ τὴν ὥρα ποὺ φωτί-
στηκε τὸ κατάστρωμα τοῦ καρα-
διοῦ πρόφτασε νὰ δῇ δύο ἄντρες
ποὺ κατεβάζανε μιὰ βαρκούλα
στὴ θάλασσα.

— Ντὶκ Σέλτον, εἶπε ὁ Δού-
λες. Κύττα το καλὰ. Αὐτὰ θὰ
πάρουμε ἀπόψε.

Τώρα ἡ μικρὴ βάρκα ξεκόλ-
λησε ἀπὸ τὸ καράδι καὶ οἱ δύο
ἄντρες τὴ φέρανε πρὸς τὴν ἄμ-
μουδιὰ.

Ὁ Δούλες ρώτησε κάποιον
ποὺ στεκότανε ἐκεῖ κοντά.

— Πῶς τὸ λέγε ἐκεῖνο τὸ
καράδι;

— Τὸ λέγε «ΚΑΛΗ ΕΛΠΙ-

ΔΑ» από το Ντάρμουθ, απάντησε ο άλλος. «Ο καπετάνιος του δ' Αλμπλάστερ, είναι αυτός που τραβάει το κουπί της βάρκας.

Αυτό ήθελε κι' ο Δόουλες. Έτρεξε άμέσως σε μια μεριά που φαινότανε πως για εκεί πήγαινε και ή βάρκα.

«Εκεί στάθηκε, και μόλις κατάλαβε πως θα τον άκούγανε από τη βάρκα άρχισε να φωνάζει :

— «Ε, κουμπάρε Άλμπλάστερ ! Τι καλά που ανταμώσαμε. Μά το Σταυρό ! Κι' αυτό το καράβι είναι ή «Καλή Έλπίδα». Θα το γνώριζα ανάμεσα σε χίλια ! Τι καλοτάξειδο ! Τι χρυσό καράβι ! Άντε ! Έλα κουμπάρε ! Πάμε να πιούμε ! Τώρα ξαναπήρα τα χτήματά μου, όπως συλλεγα. Ξανάγινα πλούσιος. Δέ ξαναπαίνω πια σε καράβι. Τώρα μονάχα πίνω ! Δός μου το χέρι σου ! Έλα να πιής μ' έναν παληό σου σύντροφο !

«Ο Σκίπερ Άλμπλάστερ ένας μαυρισμένος γερασμένος, και άνεμοδαρμένος θαλασσινός, με το μαχαίρι κρεμασμένο μ' ένα σκοινί από το λαιμό, στάθηκε και κύτταζε το Δόουλες με έκπληξη και δυσπιστία.

Μά σαν άκουσε πως ήτανε πλούσιος και καθώς του φάνηκε τόσο άπλως και ευγενικός σύντροφος, πράγμα που προσποιήθηκε στην έντέλεια ο Δόουλες, ο Άλμπλάστερ άποφάσισε να πνίξη τις ύποψιες του. Το πρόσωπό του φωτίστηκε, άπλωσε το χέρι του κι' έσφιξε με δύναμη το χέρι του Δόουλες.

— Μά την αλήθεια, είπε, δέ σε θυμάμαι ! Άλλά δέν πειράζει. Θάπινα μ' όποιον και νάτανε, κουμπάρε μου, κι' εγώ κι' ο σύντροφός μου Τόμ. Τόμ, είπε, στρέφοντας προς τον άλλο, αυτός είναι ο κουμπάρος μου, που δέ θυμάμαι τ' όνομά του, μά που χωρίς άμφιβολίες είναι ένας καλός ναυτικός. Πάμε να πιούμε μαζί του, και με τον σύντροφό του.

«Ο Δόουλες πήγαινε μπροστά. Σε λίγο βρισκόντουσαν καθισμένοι σε μια ταβέρνα λίγο άπόμερη, που γι' αυτό είχε και λιγότερη κίνηση από τις άλλες που ήτανε στο κέντρο του λιμανιού. Η ταβέρνα ήτανε ξύλινη μ' άσανιδένια καλύβα, με μπάγκους και βαρέλια άντι τραπέζια.

Στη μέση έκαιγε μια δυνατή φωτιά, που γέμιζε όλη την ταβέρνα με καπνό.

— Αυτό είναι, είπε ο Δόουλες, που ζητάει ένας θαλασσινός. Μια καλή φωτιά, ένα κακό πιστό στη στερηά, και μάλιστα άμα ο καιρός είναι σαν τον άποψινό ! Καλλίτερα

ν' άκούη κανέναν την καταιγίδα μέσα άπ' την καπνοδόχα ! Στην ύγεια της «Καλής Έλπίδας». Ο Θεός να δίνη νάναι πάντα καλοτάξειδη !

— Ά, είπε ο Σκίπερ Άλμπλάστερ. Καλά κάνάμε και βγήκαμε. Έσύ Τόμ, τί λές ; Κουμπάρε, τ' άλές πολυ ώραία. Μόνο που δέ θυμάμαι τ' όνομά σου ! Μπράβο ! Καλά τώπες. Ο Θεός να δώση νάναι καλοτάξειδη ή «Καλή Έλπίδα». Άμήν !

— Σύντροφε Ντίκον, είπε ο Δόουλες γυρίζοντας στον Ντίκ Σέλτον, έσύ έχεις κάτι δουλες να κανονίσης, δέν είναι έτσι νομίζω ; «Η κάνω λάθος ; Άντε, λοιπόν, πήγαινε. Έγώ έχω καλή παρέα. Θα περάσω την ώρα μαζί τους, πίνοντας. Έμεις δέν είμαστε γλυκανάλατοι σαν τους στερηανούς.

— Σωστά, είπε ο καπετάνιος της «Καλής Έλπίδας», μπορείς να πηγαίνεις, νεαρό μου. Θα κρατήσω συντροφιά του κουμπάρου από δω, ως που να ξημερώση. Γιατί, το ξέρεις και συ καλά, πως άμα κανέναν έχει μείνει πολυ καιρό στη θάλασσα το άλάτι έχει ποτίσει τα κόκκαλά του, κι' έτσι χρειάζεται να πιη πολυ για να οδύση τη δίψα του.

«Ακούγοντας να του λένε όλοι το ίδιο, ο Ντίκ σηκώθηκε, χαιρέτησε την παρέα και βγήκε από την ταβέρνα. Τρέχοντας μέσα στο σκοτάδι, ξαναγύρισε στην άλλη ταβέρνα που βρισκόντουσαν οι άνθρωποι του. Από εκεί έστειλε ένα σημείωμα στο λόρδο Φόξχαμ, πως πριν να ξημερώσει θα είχανε στη διάθεσή τους ένα καράβι για να φύγουνε, και πέρνοντας μαζί του δυο από τους ανθρώπους του που είχανε κάποια πείρα από ταξείδια, πήγε πάλι στην άμμουδιά του λιμανιού.

«Η βαρκούλα της «Καλής Έλπίδας» βρισκότανε ανάμεσα σε πολλές άλλες, και ξεχώριζε γιατί ήταν ή μικρότερη και ή πιό έλαφριά.

Πραγματικά, όταν ο Ντίκ κι' οι άνθρωποι του μπήκαν μέσα σ' αυτή, και ξανοίχτηκαν λιγάκι, ή μικρή βαρκούλα βυθίζτανε στο κύμα, και κουνιόντανε σε κάθε φύσημα του άγέρα σαν νάταν έτοιμη να βουλιάξη.

«Η «Καλή Έλπίδα» όπως είπαμε ήτανε άραγμένη στ' άνοιχτά του λιμανιού όπου ή φουσκ-θαλασσιά ήταν πιό δυνατή. Άλλο καράβι δέ βρισκότανε κοντά της, και όλα τα άλλα καράβια, σε μικρή άπόσταση, φαινότανε άντελως έρημα.

«Όταν φτάσανε κοντά με την βαρ-

κούλα, μια άπότομη χιονιά, και μια ξαφνική σκοτεινιά έκρυψε το Ντίκ και τους άνθρώπους του από κάθε μάτι.

Στη στιγμή άνεδήκαν στο κατάστρωμα, και ή βάρκα έμεινε μονάχη να χορεύη στα κύματα.

«Η «Καλή Έλπίδα» ήταν στα χέρια του Ντίκ.

Το καράβι αυτό κλειστό από την πλώρα ως την μέση του, και άνοιχτό στην πρύμη, είχε ένα μονάχα κατάρτι κι' έμοιαζε σαν μεγάλο καΐκι.

«Ο καπετάνιος του είχε κάνει ως φαίνεται καλές δουλειές, γιατί το άμπάρι ήταν γεμάτο από γαλλικό κρασί, και στη μικρή καμπίνα του καπετάνιου, έκτός από την Παναγία που προστατεύει τους θαλασσινούς, υπήρχανε ντουλάπια καλοκλειδωμένα, πράγμα που φανέρωνε πως ο καπετάνιος ήτανε πλούσιος και του άρέσανε και οι έσοδείες.

«Ένα σκυλί, το μόνο ζωντανό πράγμα πάνω στο καράβι, ούρλιαζε άγρια και δάγκωνε τις φτέρνες τους.

Με μια κλωτσιά, το κλείσανε γρήγορα στην καμπίνα. Στο κατάρτι κρεμότανε ένα φανάρι. άναμμένο για να φαίνεται το καράβι από την παραλία. Άνοιξαν ένα μπουκάλι κρασί και ο Ντίκ κι' οι σύντροφοί του ήπιανε από ένα ποτηράκι, να γιορτάσουνε την έπιτυχία τους. Κι' ενώ ο ένας από τους άνθρώπους του Ντίκ έτοιμάζε τόξα και βέλη, για την υπεράσπιση του καραβιού, αν έρχόντουσαν να τους το πάρουνε, ο άλλος πήδησε στη βαρκούλα και περίμενε τον Ντίκ να κάνη το ίδιο.

— Λοιπόν, Τζάκ, πρόσχε μου το καράβι, είπε ο νεαρός καπετάνιος Ντίκ Σέλτον έτοιμος να πηδήση στη βάρκα. Πιστεύω θα τα καταφέρης καλά.

(Άκολουθεί)

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

(ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)

2. ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΣ

Ζήλεψε με του γείτονα τ' άθέριστο χωράφι και να το κάψει θέλησε μ'... πήγε ο κόπος στράφι.

Διάβολος ή κερά - Άλεπού κι' όλοι στο ριζικό του, γι' άλλου της κρέμασε δαυλό, κ' έκαψε το δικό του.

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ



ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΑΡΑΚΙ

Άγαπητοί μου,

Το βιβλιαράκι που, καθώς σας έλεγα στο προηγούμενο, μου ήρθε από την Ίερουσαλήμ, το έγραψε ο εκεί έγκατεστημένος λόγιος κ. Σπ. Ν. Σπυρίδωνος, κι' έχει τον τίτλο : «Η έρασμιακή πλάνη ως προς την έλληνικήν προφοράν». Στην αρχή, ο συγγραφέας εκθέτει την ιστορία της καινοτομίας του Έράσμου, την άγώνα που άκούθησε μεταξύ των όπαζών της και των πολεμιών της, την τελική κατάσχυση των πρώτων, και την άτέλειωτη συζήτηση που εξακολουθεί ως σήμερα, χωρίς άποτέλεσμα και λύση. Κατόπι — κι' είναι το σπουδαιότερο μέρος της μικράς μελέτης — ο κ. Σπυρίδωνος παραθέτει πηγές πάμπολλες, άρχαιες έπιγραφές, προπάντων από νομίσματα, που μάρτυρον πως κι' οι πρόγονοί μας έπρόφεραν κιόλα γράμματα και διφθόγγους όπως έμεις, άφου ο χαράκτης έγραφε την ίδια λέξη πότε με αι και πότε με ε.

Άλλά πριν διαβάσουμε μερικές από τις τόσο διαφορετικές αυτές έπιγραφές, άς ιδούμε σε τι ακριβώς συνίσταται ή έρασμιακή προφορά της έλληνικής και κατά τι διαφέρει από τη δική μας. Πρώτο, άποσυνθέτει τους διφθόγγους στα φωνήεντα που τους άποτελούν : αι = αι' κι' όχι ε' ει = ει' κι' όχι ι' αυ = αυ' κι' όχι οφ ή αβ' ευ = ευ, οι = οι' κτλ. Και δεύτερο, προφέρει το κ σαν ε, το υ σαν οκ και το β σα μπε γαλλικό. Όσο για τα σύμφωνα θ και φ, αυτοί λίγοι ξένοι, και χωρίς την έρασμιακή καινοτομία, θα μπορούσαν να τα προφέρουν σαν και μάς ή σαν τους άρχαίους' έτσι ή άλοιώς, οι περισότεροι θα τάκαναν ντ και τ. Αυτά, και μερικά άλλα που είναι λεπτομέρειες.

Εν' άπό τα κυριώτερα έπιχειρήματα του Έράσμου, που δέν ήθελε να παραδεχθή την προφορά των συγχρόνων του νεοελλήνων, είναι και τα κανέναν είχε και τη δική του. Δέν είναι σοβαρό. Μόνο τα τοπικά ιδιώματα παρουσιάζουν διαφορές στην προφορά και συμφώνων και φωνηέντων' αλλά οι γραμματισμένοι βυζαντινοί, οι λόγιοι, οι κληρικοί, άπ' όπου κατάγονταν, έπρόφεραν την έλληνική του Εὐαγγελίου και των άρχαίων Συγγραφέων με τον ίδιο τρόπο όλοι. Μήπως και σήμερα δέν έχουμε τοπικά ιδιώμα-

τα ; μήπως σε πολλά μέρη δέν προφέρουν τσι άντι κι, ε άντι ε ή αι, ου άντι ω (τουρά, το πιδί, τον πιδιοϋν) και καθεξης : Οι γραμματισμένοι όμως έχουν μια και την αυτή προφορά, τόσο για την άρχαία, όσο και για τη νέα γλώσσα, είτε καθαρεύουσα είτε δημοτική. Και προφέρουμε όλοι, μιλώντας ή διαδάζοντας : κύριος, κυρία, κυρά, δ παϊς, το παιδί, των παιδιών, των παιδιών. Τώρα, πως έτσι άπάνω - κάτω έπρόφεραν τη γλώσσα κι' οι άρχαίοι πρόγονοί μας, κι' όχι καθόλου όπως την κατάντησε ο Έρασμος, μάς πείθουν τόσο ή λογική — είναι ποτέ δυνατό να μη διατηρήθηκε κι' ένα μεγάλο μέρος της άρχαίας προφοράς, στους τόπους αυτούς όπου διατηρήθηκε ένα μεγάλο μέρος της γλώσσας ; — όσο κι' οι έπιγραφές που συσώρευσαν στο βιβλιαράκι του ο κ. Σπυρίδωνος.

Λυπούμαι που ο χώρος δέν επιτρέπει να ιδούμε παρα λίγα. Για το δίφθογγο ΑΙ, που γραφόταν άδικρίτως και μ' ένα Ε, έχουμε έπιγραφές σε νομίσματα : ΠΑΛΕΟΛΟΓΟΣ, ΡΩΜΕΟΝ (Ρωμαίον). ΚΕΣΑΡΙΑ (Καισάρεια), ΔΙΟΣ ΚΑΤΕΒΑΤΟΥ (Κατεβάτου), ΔΙΟΚΕΣΑΡΕΩΝ (Διοκαισαρείων), ΗΦΕΣΤΙΕΩΝ. ΠΑΛΕΟΠΟΛΙΤΩΝ, ΠΑΛΕΣΤΙΝΗΣ, ΜΕΑΝΔΡΟΣ (Μελάνδρος), ΑΙΓΕΩΝ (Αιγαίων), ΑΘΗΝΕΑ, και το αντίθετον : ΠΑΙΤΡΕ, άντι Πέτρε. Για το δίφθογγο ΕΙ = Ι, έχουμε : ΒΑΣΙΛΙΟΣ, ΙΡΙΝΗ (Ειρήνη), ΕΠΙΝΕΙ ΚΙΟΣ και ΕΠΙΝΙΚΙΟΝ, ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ και ΙΕΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, ΑΝΤΟΝΙΝΟΣ και ΑΝΤΟΝΕΙΝΟΣ, ΙΕΡΑ και ΕΙΕΡΑ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, ΑΝΤΙΟΧΙΑ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ, ΑΝΔΡΙΑ (Άνδρεία), ΘΙΑΤΙΡΗΝΟΙ (Θιατεριήνοι) κτλ. κτλ. Για το Η, που προφέρεται σαν ε, κι' όχι σαν ε, όπως το θέλουν οι Έρασμικοί, έχουμε : ΑΝΔΡΟΝΗΚΟΣ (άντι Άνδρόνικος), ΗΡΗΝΗ (Ειρήνη), ΕΥΣΕΒΙΣ (άντι εύσεβής), ΜΑΓΝΙΤΩΝ (Μαγνητών), ΛΑΟΔΙΚΗΑ (Λαοδικεία) κτλ. κτλ. Έτσι και για το δίφθογγο ΟΥ βλέπομε στις έπιγραφές πως άντικαθιστούσε το λατινικό U (MANUEL = ΜΑΝΟΥΗΛ, JUDAEA = ΙΟΥΔΑΙΑ), επομένως δέν προφερόταν ού, αλλά όπως το προφέρουμε και σήμερα' και πως το Β δέν προφερόταν σαν μπέ, άφου άντικαθιστούσε όχι μόνο το λατινικό Β παρ' και το λατινικό V (VASILION = ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ, αλλά

και ΦΛΑΒΙΟΥΠΟΛΙΣ = FLAVIOPOLIS), ως και άλλα πολλά. Είπαν πως οι χαράκτες ήταν άγράμματοι κι' άνορθόγραφοι. Άλλά τη στιγμή που άντικατασταίνουν το ΑΙ με Ε και το ΕΙ με Ι, έμεις συμπεραίνουμε πως ή προφορά ήταν ή ίδια, και μάς είναι άδιάφορο αν οι χαράκτες το έκαναν από άμάθεια ή αν δέν τους χωρούσε ο περιωρισμένος χώρος του νομίσματος για την έπιγραφή.

«Απ' όλη αυτή την άτέλειωτη κι' όδυνηρή για μάς ιστορία, τα βέβαια συμπεράσματα είναι τα εξής :

Α'. — Πως άκριβώς έπρόφεραν οι Άθηναίοι της κλασικής εποχής τάττικα τους δέν θα το μάθαίναμε, παρ' μόνο αν άνέδιναν από τον Άδη κανέναν άπ' αυτούς και μάς μιλούσε.

Β'. — Η προφορά των Νεοελλήνων, και των σημερινών και των παλαιότερων, διαφέρει άρκετα από την άρχαία, κι' ο Ίσοκράτης π. χ. θάπάγγελε τον «Πανηγυρικό» του κάπως άλλοιότιστα άπ' ό,τι τον διαδάζει ένας σημερινός Άθηναίος καθηγητής, ή τον διαδάζει ένας σοφός του Βυζαντίου.

Γ'. — Πάντως, ή φυσική νεοελληνική προφορά πλησιάζει άούγκριτα περισσότερο την άρχαία άπ' όσο ή τεχνητή, ή φτιαστή των Έρασμικών με τις τόσες της πλάνες.

Δ'. — Αν δέν έμφανίζονταν ή καινοτομία του Έράσμου κι' εξακολουθούσαν οι ξένοι Έλληνιστές να προφέρουν τάρχατα έλληνικά όπως οι Νεοέλληνες, ή αν στη διαμάχη που άκολούθησε επικρατούσαν οι άντίθετοι των Έρασμικών, οι ξένοι και την άρχαία θα μάθαιναν εύκολα και τη νεοελληνική εύκολώτατα, κι' ή γνώση της νεοελληνικής θα βοηθούσε πολυ τους φιλόλογους στην κατανόηση των κλασσικών κειμένων.

Άλλά το κέρδος που θα είχαν οι ξένοι αν επικρατούσαν οι λογικοί, δέν μάς ενδιαφέρει όσο ή δική μας έθνική ζημία από την επικράτηση των παραλόγων. Εύτυχώς δέν χάθηκε ακόμα κάθε έλπίδα. Γιατί ή συζήτηση εξακολουθεί. Πολλοί, κατά καιρούς, έπιφανείς ξένοι έλληνιστές κηρύχθηκαν κατά της έρασμιακής προφοράς κι' έπρότειναν την άντικατάστασή της με τη νεοελληνική. Π. χ. : ο γάλλος Μπονούφ, ο ούγγρος Τέλφου, ο άγγλος Μπλάκε, ο γερμανός Έγκελ, ο δόλανδός Μόλλερ, και καθεξης. Ο γάλλος μέλιστα Γουσταβός Έκτάλ (Eichtal), από το 1864, έπροκάλεσε έρώτηση του γαλλικού όπουργείου

της Παιδείας στην Ακαδημία των Επιστημών, αν δεν ήταν προτιμότερο να εισηγηθώ στα γαλλικά σχολεία ή νεοελληνική προφορά; κι' η ειδική επιτροπή της Ακαδημίας που εξέτασε το ζήτημα, αποκρίθηκε να παμψηφεί. Αλλά η γνώμη και η ευχή αυτή των γάλλων ειδικών έμεινε ως σήμερα ανεκπλήρωτη. Τι κρίμα! Γιατί αν καταργόνταν τότε στη Γαλλία η έρασμακή προφορά, γρήγορα θα επικρατούσε παντού η νεοελληνική.

Τώρα, από τους Μεγάλους Συμμάχους μας, ζητούμε επανορθώσεις, προσαρτήσεις, διαρρυθμίσεις συνόρων, αποζημιώσεις. "Ολ' αυτά καλά

και άγια και δίκαια. Αλλά τι ευτυχισμένοι θα είμαστε, και πόσο μεγάλο κέρδος θα είχε ο Έλληνας, αν μπορούσαμε να ζητήσουμε και να επιτύχουμε και την κατάργηση της έρασμακής προφοράς! Η νέα μας γλώσσα, χάρη στην αρχαία, θα γινόταν παγκόσμια. "Ε, ως ελπίζουμε πως κι' αυτό κάποτε θα πραγματοποιηθεί. Γιατί δεν είναι ανάγκη να το επιβάλουν οι συνθηκές της Ειρήνης. Υπάρχουν κι' άλλοι τρόποι για να τελειώσει η συζήτηση που εξακολουθεί υπέρ της νεοελληνικής προφοράς.

Σας ασπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Χαίρουμαι πολύ γι' αυτό! στο μεταξύ όμως διηγήσου μας το τέλος της ιστορίας του Πλάτωνα στις Συρακούσες.

— Μάλιστα! ο λόγος του Πλάτωνα λίγο έλειψε να του στοιχίσει τη ζωή. Για μία τόσο δίκαιη απάντηση, την οποία άλλωστε ο ίδιος προκάλεσε, ο άπαιστος τύραννος μελέτησε έναντιον του άγρια εκδίκηση. Αφού κράτησε με τη βία το φιλόσοφο πολλούς μήνες, του επέτρεψε τέλος να μπει σ' ένα καράβι που επέστρεφε στην Ελλάδα. Ο Πλάτων ήταν ευτυχισμένος που έρευε επιτέλους απ' τ' αφιλόξενα εκείνα μέρη. Ο κυβερνήτης όμως του καραβιού είχε έρκειστεί στον Διονύσιο, να ρίξει τον επιβάτη του στη θάλασσα ή να τον πουλήσει για σκλάβο. Κι' αποφάσισε να κάνει το τελευταίο. Ο ευγενής Πλάτων πουλήθηκε και γνώρισε τη δουλεία... Παρ' όλα αυτά, σέ λίγο εξαγοράστηκε και κατάφερε να γυρίσει στην πατρίδα του. Τότε ο τύραννος στάθηκε τόσο ποταπός, ως ο του έγραφε παρακαλώντας τον να μην τον χτυπάει στους λόγους που θα έκρινε ο δίκαιος, σέ λίγο δοκίμασε την παραμικρότερη τύψη στη συνειδήσή του! η διαγωγή του σ' άλλα του θύματα έδειχνε πως αυτό το αίσθημα του ήταν έντελως άγνωστο, άλλ' όμως όσο ανήσιος κι' αν ήταν στην υπόληψη των ανθρώπων, δεν ήθελε να πέφτει ακόμα πιο πολύ στα μάτια τους.

— Και ξέρεις Πρόβα, τί του απάντησε ο Πλάτων;

— «Δεν μου μένει καιρός να θυμάμαι τον Διονύσιο».

— Ακριβώς, είπε ο Αγάθων, πρέπει να χρωστάς μεγάλη χάρη στο σεβαστό σου παππού, γιατί σου δίδαξε αυτός την ιστορία...

Μπροστά στην πόρτα της Ακαδημίας, συναντήσαμε τον Θεαγένη, με τον οποίο είπαμε να βρεθούμε εκεί, γιατί τόσο στενά είχαμε συνδεθεί, ώστε καμμιά δασκεία δεν θα μάς ευχαριστούσε, αν δεν είμασταν μαζί. Τη φορά όμως αυτή δεν ήτανε μόνος. Πολλοί συμμαθητές μας, που μάθανε τα σχέδιά μας, θελήσανε να μάς μιμηθούν! σκεφτήκανε ότι μήτε ο Αγάθων θα άρνιότανε να μεσιτέψει για να γίνουν δεχτοί στους κήπους του Ακάδημου, ούτε ο δίδασκαλος θα απαγόρευε στους μαθητές να μένουν στο ναύ αυτό της αιώνας Σοφίας Μαζί με τον Θεαγένη ή-αν ο Αρχίας, ο Γλαύκωνας, ο Λυκίδας και ο Μενεκράτης. Την ώρα που μπαίναμε στον κήπο, ο Πλάτων περιπατούσε κάτω απ' τα δροσερά φύλλωματα των καστανιών. Μία ομάδα έζηδων τον συνόδευε. Ακουγαν με σιωπηλή κατανύξη τα λόγια του: ο Πλάτων ζούσε με τους μαθητές του σέ απόλυτη εμπιστοσύνη. Τους θεωρούσε σαν παιδιά του! πρόσεχε τις προόδους τους, φρόντιζε για τις ανάγκες τους και συνεχώς έδινε θάρρος στις κλίσεις τους, καταπολεμούσε τα ελαττώματά τους, αλλά τα διόρθωνε πολύ περισσότερο με παραδείγματα παρά με μαθήματα.

Απ' την άλλη μεριά οι νέοι τριγυρίζανε το δάσκαλό τους με αγάπη και φανερά λατρεία! κι' ο θαυμασμός τους ανέβαινε ως το φανατισμό. Μόνη τους φιλοδοξία ήτανε να του μοιάσουν! από συνήθεια πιά πα-

ρασυρόντουσαν σέ τέτοιο βαθμό, που αποχτούσανε τα ελαττώματα και τα προτερήματα του δασκάλου τους. Ευτυχώς ο κατάλογος των ελαττωμάτων ήταν μικρός. Από το θάνατο τ' ο Σωκράτης ο Πλάτων συνήθιζε να κρατάει μελαγχολικό κάπως ύφος! δλοι οι μαθητές του κάνανε το ίδιο. "Επειδή ο δάσκαλος είχε ψηλούς και στρογγυλούς ώμους, καθέννας νόμιζε τόν εαυτό του υποχρεωμένο να τους αντιγράψει! και ήταν περίεργο το θέαμα της προσπάθειάς τους να δώσουν στους αθλητικούς ώμους τους την ποθητή καμπυλότητα... Κι' εγώ τώρα που σάς μιλώ, δεν άργησα να κυριευτώ από την ίδια άμιλλα. "Όσο μικρός κι' άσήμαντος κι' αν ήμουνα, πέθησα όπως και οι άλλοι, να συμβαδίσω με τη μόδα! οι σύντροφοί μου βέβαια δεν περιμένανε έμένα για να έκτελέσουν κι' αυτοί το μέρος τους! κι' έτσι δεν έδλεπε κανένας κάτω απ' τις δροσερές φυλλωσιές, παρά ανθρώπους που προσπαθούσαν να δείξουν πως έχουν στρογγυλούς ώμους. Μονάχα ο Αγάθων, πάνω από εξήντα πέντε χρονώ γέροντας, καθότανε στην πιά φυσική στάση και δεν έβαζε καμμιά προσπάθεια να μιμηθεί το δάσκαλο.

Όπως βλέπετε, παιδιά μου, καμμιά άλλη άφορμή δεν υπήρχε για να κατηγορήσουν τον Πλάτωνα! και πρώτος εκείνος γελοῦσε όταν του φέρνανε να διαβάσει τις σάτυρες των ποιητών που μιλούσαν αποκλειστικά γι' αυτόν! γιατί το περιστατικό αυτό είχε πηγή μάλλον τα αξιοσέβαστα αίσθημα των ανθρώπων που τον άγαπούσαν ειλικρινά.

Ακολουθούσαμε δειλά, λίγο πιά πίσω απ' τον κύριο δμίλο των ταχικών μαθητών. Ο Αγάθων από καιρό σέ καιρό μάς έλεγε τα όνόμενα των πιά γνωστών νέων της πόλης! ένας απ' αυτούς, απ' την αρχή κι' ελας μου έκανε μεγάλη έντύπωση! το μικρό του ανάστημα, ή άδρότητα και ή όμορφη των χαρακτηριστικών του, με γέμισαν έκπληξη.

— Ποιός είναι; ρώτησα τον Αγάθωνα.

— Αυτός που βλέπεις, δεν είναι άντρας, μου απάντησε! είναι γυναίκα κι' ονομάζεται Λασθενία απ' τη Μαντινεία. Μαζί της είναι κι' άλλη μία κοπέλλα απ' την Αρκαδία! ή Αίσιοθέα. "Υστερα απ' το διάβασμα ενός διαλόγου του Πλάτωνα, τα παρατήσανε όλα, ως κι' αυτά ακόμα τα γυναικεία φουστάνια τους και γινήκανε μαθήτριες του φιλοσόφου. Εκείνος που περπατεί κοντά στο δάσκα-

λο είναι ο Σπεύσιππος, ο άνεψιός του. — Και κείνος εκεί; ρώτησε χαμηλόφωνα ο Ευφρόνιος, δείχνοντας έναν νέον με μικρά και σπινθηροβόλα μάτια, που τραύλιζε καθώς μιλούσε.

— "Ω, αυτός! είπε ο δηγός μας! είναι ο Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης, υιός του Νικομάχου, λατρού και φίλου του Αμύντα του Βασιλέως της Μακεδονίας. Ο Νικόμαχος του άφησε μεγάλη περιουσία! και ήρθε σέ ηλικία δεκαεπτά χρονώ να αποκατασταθεί στην Αθήνα. Ο Πλάτων τον βάζει πάνω απ' όλους τους μαθητές του! κατά τη γνώμη του, κα νένας δεν έχει την έξυπνάδα του και την επιμέλειά του.

(Ακολουθεί)

ΠΕΤΡΟ, ΧΥΣ' ΤΟΥ ΤΗΝ!

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΦΛΑΝΤΡΑΣ)

(Συνέχεια από το προηγούμενο και τέλος!)

— "Ε, τόν φτάσατε; φώναξε ο αποκάτω λύκος.

— Λιγάκι ακόμα! φώναξε ο τελευταίος αποπάνω. Είναι καλές μεζές και θάναι πολύ νόστιμος. Κ' έχω τόσον καιρό να φάω ανθρώπινο κρέας, που έχω ξεχάσει τί γεύση έχει. Δε ήβαν κι' άσχημο νατρωγα τώρα λιγάκι.

— Κ' εγώ, κ' εγώ! άρχισαν να φωνάζουν κι' οι άλλοι λύκοι κ' έβαλαν κάτι γέλοια, μα κάτι γέλοια. Χάλαγε ο κόσμος.

Ο Γιάννης δ' ακομοίρης έλεγες και του τρυπούσε τα κόκκαλα αυτό το γέλοιο.

— Αχ, Θεουλάκη μου, δεν είναι άμαρτία να πάω από τέτοιο θάνατο! Να με φάνε ζωντανό αυτοί οι παληόλυκοι. Και να μην έχω τίποτα μιά τίποτα να τους πολεμήσω! Ούτε μιά άχνιστή σούπα!

Όσο να τα καλοσκεφτεί αυτά ο Γιάννης, χύπ! πήδησε κι' ο τελευταίος λύκος στη ράχη του άλλου κ' έφτασε ίσια-ίσια στο κλαρί του. Πάει πιά! θα τόν έτρωγαν το Γιάννη. Εκείνη τη στιγμή όμως, δεν ξέρω πως του ήρθε, κι άρχισε να φωνάζει:

— Πέτρο, χύσ' του την! Πέτρο, χύσ' του την!

Τ' άκουε αυτό ο αποκάτω λύκος, που ήξερε καλά τί πάει να πει — που να ξεχάσει ο κακομοίρης την καούρα του — και τόν πιάνει μιά τρεμούλα. Κι' απ' το βάσει στα πόδια να κρυφτεί μέσα στο πυκνό δάσος. Νόμιζε ο δόλιος πως ο Πέτρος ήταν σ' αλήθεια κοντά του κάτω απ' το δένδρο και κύτταζε πως να

γλυτώσει απ' την άχνιστή τη σούπα. Μά τότε χρρρρούπ! γκρεμίζεται όλη ή σκάλα με τους λύκους μόλις έφυγε ο από κάτω, και πέφτουν οι λύκοι, κι άλλος έσπασε το ποδάρι του άλλος το κεφάλι του, άλλος τη ράχη του. Κι' άρχισαν τα ούρλιαχτά δλοι μαζί, κ' έγινε σωστός πανζουρλισμός και το δάσος αντιδούζε άκρη σ' άκρη. Κι όσοι βγήκαν γεροί απ' όλη αυτή την ιστορία τόν πήραν το κατόπι, και να τόν κυνηγάν και να τόν κυνηγάν, όπου τόν φτάσανε, πέσαν, άπάνω του και του βγάλαν τρίχα-τρίχα τη σταχτιά του μουσούδα και του κόψαν και το ένα αυτί.

Ο Γιάννης όσο γίνονταν αυτά ξεχασε το φόβο του και γιόμισε χαρά που είδε τους λύκους να πέφτουν και να τσακίζονται.

— "Ε, και τί μπορούν να κάνουν δυο λεξούλες! σκεφτόταν. Και γρήγορα γρήγορα πηδάει απ' το δέντρο και άει πιάς' τονε.

Πέρασε πάλι καιρός καιρός και μιά μέρα πήρε ο Γιάννης το γουρούνι του που είχε πιά παχύνει να το πάει στην αγορά να το πουλήσει. Πήγε, το πούλησε, έβγαλε και τα λεπτά στην τσέπη του και κίνησε να γυρίσει σπίτι. Στο δρόμο όμως που πήγαινε τόν βρίσκουν κάτι κλέφτες, τόν πιάνουν το Γιάννη, του παίρνουν τα λεφτά, τόν βάζουν μέσα σ' ένα βαρέλι άδειο που βρήκαν κεί κοντά και τόν κλείνουν μέσα.

Έκατος τότε ο Γιάννης μέσα στο σκοτεινό βαρέλι και το μυαλό του δεν κατέβαζε καμμιά ιδέα, πως θα

κατάφερνε να βγει από κεί μέσα. Αρχισε λοιπόν να ψάχνει με τα χέρια του όπου βρήκε μιά τρύπα στο βαρέλι. Μιά τρύπα που χωρούσε όλο του το χέρι.

— "Ε, κάτι είναι κι' αυτό, σκέφτηκε ο Γιάννης.

Πέρασαν ώρες-ώρες, πολλές ώρες, όπου ο Γιάννης κάτι άκουσε να γρατζουνάει το βαρέλι απόξω. Το φάνηκε πως ήταν κάποιο ζώο. Κυττάει πιά καλά και τί λέτε πως βλέπει; Το φίλο μας το λύκο! Τότε ο Γιάννης είχε και κείνος το σκοπό του. Περίμενε, περίμενε και μόλις ο λύκος έφερε την ούρά του κοντά στην τρύπα του βαρελιού, άπλώνει το χέρι του και χράπ! τήν άρπάζει την ούρα του λύκου. Και δεν την είχε ακόμα καλά καλά πιάσει κι άρχίζει να φωνάζει:

— Πέτρο, χύσ' του την! Πέτρο, χύσ' του την!

Σάν το άκουσε πάλι αυτό ο λύκος το βάζει στα πόδια, και να τρέχει και να τρέχει και δός του να τραβάει πίσω του το βαρέλι με το Γιάννη, που το κρατούσε σφιχτά την ούρα κι' όλο φώναζε:

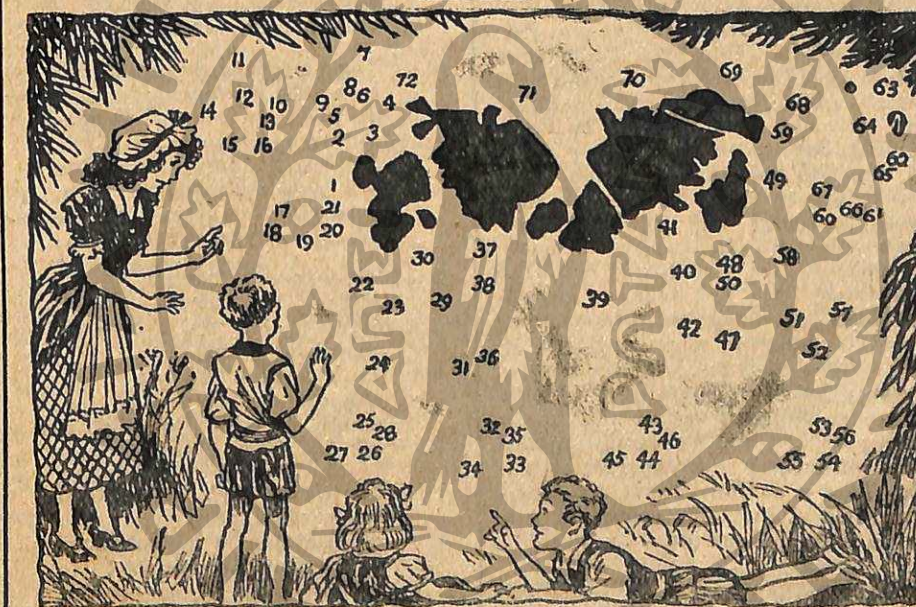
— Πέτρο, χύσ' του την! Πέτρο, χύσ' του την!

Και το βαρέλι χτυπούσε δώθε-κει-θε, στίς πέτρες, στα δέντρα, κι όλο χτυπούσε, όπου έγινε κομμάτια. Τότε ο Γιάννης βγήκε από το βαρέλι, άφησε και την ούρα του λύκου, μα πού να σταματήσει ο λύκος. Τρέχει, τρέχει κι' ακόμα τρέχει.

(Παράφραση)

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΛΙΤΣΗ

ΑΛΛΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ



Τα παιδιά αυτά έχασαν την αγελάδα τους. Θα τα βοηθήσετε να τη βρουν, αν άνώσετε με γραμμές κατά σειρά τους αριθμούς, από το 1 ως το 72. (Αλλά με το μολύβι, γιατί με πένα θα χαλούσατε το φύλλο σας).



ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΥΓΕΣ—ΔΥΣΕΙΣ

Δύσεις και ρόδινες αὐγές
μέσ στα χρυσάφια βουτηγμένες
δύσεις που πίσω απ' τις πλαγιές
φαντάζεστε σαν ματωμένες.

Αυγούλες, σούρουπα γλυκά,
ὄνειρα θαμπά και πονεμένα
μέ μύρα κάποια χέρια μαγικά,
σας έχουνε ἀνθοστεφανωμένα.

Δύσεις, αὐγές ἀγαπημένες
γλυκὲς χρυσὲς ἀντανάκλσεις
πούστε ἡ χαρὰ ὅλης τῆς πλάσης
ὡς εἰστε πάντα εὐλογημένες!

Ἀμαρυλλίς

☉

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Σκλαβωμένα ἀπὸ αἰῶνες, ὑποταγμέ-
να στὴ θέληση πότε τοῦ ἐνὸς καὶ πότε
τοῦ ἄλλου δυνάστη, τὰ δώδεκα νησιά
τοῦ Αἰγαίου, στρέψαν τὰ ἐλπιδοφόρα
τους βλέμματα στὴ μητέρα Ἑλλάδα
ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀθάνατου πόθο νὰ ἐνωθοῦνε
μαζὺ τῆς καὶ νὰ πάρουν πίσω τὴν κουρ-
σεμένη λευτεριά τους.

Ὦντας Ἑλληνικά ἀπ' τὰ χρόνια τῆς
ἀρχαιότητος μετὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ πο-
λιτισμοῦ καὶ τῶν γραμμάτων μετὰ
μορφὲς ποὺ ἔβγαλαν ἐνὸς Ἀπολλωνίου
κ' ἐνὸς Ἰπποκράτη, μετὰ τὴν ἀμέτρητη ἐρ-
γα Τέχνης καὶ τὸν ἐργαστικὸ, φιλελεύ-
θερο λόο τους κατάρθωσαν νὰ γίνουν
ἐστία μόρφωσης πλατείας καὶ σύγκαιρα
καύχημα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ.

Μέχρι τὰ Βυζαντινὰ χρόνια ἡ λαμ-
πρότητα τους ἦταν μεγάλη. Κατόπιν
ὅμως οἱ πειρατείες καὶ οἱ τυχοδιωκτι-
σμοὶ σταμάτησαν τὸ δρόμο τῆς ἀνύψω-
σης — πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς —
γιὰ τὰ ἐπακολουθήσει μιὰ ἀγρία στυ-
γνὴ σκλαβιά. Ὑστερὰ ἀπὸ χρόνια φεύ-
γοντας ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Τούρκου τὰ
Δωδεκάνησα διέβηκαν στὰ χέρια τοῦ
Ἰταλοῦ ποὺ συνέχισε πιστὰ τὸ σκοτεινὸ
ἔργο τῶν προκατόχων του. Ἡ σκέψη
τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἀπόχτησε τὴ λευτε-
ριά της, ποὺ πολέμησε ἀργότερα παίρ-
νοντας πότε τὴ νίκη καὶ τὴ δόξα πότε
τὴν καταστροφή καὶ τὴν ταπείνωση,
στρέφονταν στὰ δώδεκα σκλαβωμένα
τῆς παιδιὰ. Καὶ γίνονταν Πυθία. Γιὰ
νὰ μαντέψῃ πὼς μιὰ μέρα θὰ ξαναγί-
νουν δικά της, πὼς θὰ στολιστοῦν μετὰ
τὴ γαλάζια σημαία, πὼς ὁ λαὸς θὰ ξε-
χυθῇ στοὺς δρόμους νὰ γιορτάσῃ τὴ
μεγάλη μέρα. Τότε θ' ἀρχίσῃ ἡ ἐργα-
σία γιὰ τὴ συνέχεια τῆς παλιάς σταμα-
τημένης ἀνόδου ποὺ θὰ φανερώσῃ στὰ
μάτια τοῦ κόσμου καινούργιους κολοσ-
σοὺς. Τότε ἡ ἐλπίδα θὰ ἔλθῃ πραγματι-
κότητα. Θὰ εἶναι χαρὰς εὐαγγέλια τότε
ποὺ θὰ ἔλθῃ ἡ λευτεριά...

Καὶ ἡ μεγάλη ἡ μέρα ἦρθε! Τὰ γα-
λανά νερά τοῦ Αἰγαίου ξεχύθηκαν γορ-
γὰ μετὰ τὸ καλοκαιριτικὸ φύσημα τοῦ
ἀνάλαφρου μπᾶτη, νὰ φέρουν τὸ χαρ-
μόσυνο μῆνυμα στὰ δώδεκα νησιά ποὺ

ξαναβόηκαν τὴ λευτεριά τους, καινούρ-
για Ἀφροδίτη ποὺ ἀναδύθηκε ἀπ' τὸν
ἀφρό. Καμπάνες ποὺ σημαίνουν χαρού-
μενα τὴν ἀνάσταση στὰ ἀπολυτρωμένα
νησιά, σπῆματα μετὰ γαλάζιες σημαίες, λαὸς
ποὺ χύνεται στοὺς δρόμους κλαίγοντας
ἀπὸ ἐθνικὴ χαρὰ ὅπως τότε στὴν Τριμ-
πολιτσα, στὸ Μεσολόγγι, στὰ Καλά-
βρυτα, τὰ Γιάννενα, στὴ Σαλονίκη, στὴ
Μικρὰ Ἀσία, στὴν Κορυτσά, στ' Ἀρ-
γυρόκαστρο, παντοῦ ὅπου ὡς τώρα ἔχει
πατήσει τὸ πόδι τῆς ἡ λευτεριά.

Στὸ ὁμορφο περιδέραιο τῆς Ἑλλά-
δας τὸ ἑσπλωμένο στὸ γαλάζιο ἀτλάζι
τοῦ Αἰγαίου — κατὰ τὴν ἐκφράση τοῦ
ποιητῆ — προστέθηκαν δώδεκα δια-
μάντια.

Μὰ τὸ περιδέραιο δὲν εἶναι ἀκόμα
ὁλότελα τελειωμένο. Οἱ Ἕλληνες θὰ
προσμένουν. Ἐχουν δικαίωμα νὰ προσ-
μένουν!

Δοῦξ τῆς Λευκάδος

☉

VICTOR HUGO

ΟΙ ΔΥΟ ΔΥΣΕΙΣ

Ὁ ἥλιος ἔγερνε. Ἡ βραδιά
ποῦχεν ἀκολουθήσει
μοῖνιωνε τὸν ὀρίζοντα
Κεῖ δὲ εἶχε καθίσει
γέρος, ποὺ τοῦμενε πολὺ
λίγους καιροὺς νὰ ζήσῃ,
σὲ πέτρα κάμπου
σκεφτικός, κοιτάζοντας τὴ δύση.

Ἦταν γέροντας-βοσκὸς
ποὺ ἄλλοτε εὐτυχισμένα
λευτέρως πᾶν στὰ βουνὰ
φτωχὸς καὶ νέος ζοῦσε
μετὰ δίκως νόμους κ' ὅταν πιά
ἦταν ὅλα φωτισμένα
ποῦνερον ὁ ἥλιος, χρωπὸ
φλογερά τραγουδοῦσε.

Τώρα μεγάλῃς φανερίας
ἐργαστικὸς πατέρας
μετὰ τὴν ψυχὴ του ἀπ' τὰ παλιά
γεμάτη ἔχει πλουτίσει.
Κεῖ ἐνῶ τ' ἀρνιά του γύριζαν
στὴ δύση τῆς ἡμέρας
ἀγνάντευε τὸν οὐρανὸ
κ' εἶχε τὴ γῆν ἀφήσει.

Ἡ δύση τὴν ἀνατολὴ
ἀξίζει. Ὁνειρευόταν
ὁ γέρος κατὰ ἀπ' τ' οὐρανοῦ
τὴ γαλάζια σημαία,
ὁ ὠκεανὸς ἀπέραντος
μπροστὰ του ἀπλωνόταν
καθὼς μπροστὰ σὸν τάφο του
τοῦ δικαίου ἡ ἐλπίδα.

Στιγμὴ μεγάλη! Κεῖ ἡ πλαγιὰ
ἤσυχη τώρα μένει
κ' οἱ ἄνεμοι κ' οἱ θάλασσες
κ' ἡ φύση ὅλη σιωπᾷνε.
Τ' ἄστρο τῆς μέρας κοίταζεν
ὁ γέροντας ποὺ σβένει
κ' ὁ ἥλιος πάλι κοίταζε
τὸ γέρο ποὺ πεθαίνει.

Ἑλληνικὴ Ραχοῦλα

ΤΙ ΒΛΕΠΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΣΤΗ ΤΟΥ ΕΞΟΧΙΚΟΥ ΜΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Ἡ πρώτη ἀκτὴν τοῦ ἡλίου ξεπρο-
βάλλει πίσω ἀπὸ τὸ καταπράσινο βου-
νὸ καὶ δίνει σὲ ὅλα ζωή. Τὰ μπου-
μπούκια ξεπετάγονται ἀπὸ τὰ πρασι-
νωπά σκουφάκια τους καὶ δείχνουν τὰ
ζωηρὰ τους χρώματα. Τὰ δέντρα εἶναι
καταπράσινα καθὼς ὁ ἥλιος μετὰ τὸ μα-
γευτικὸ του φῶς στολίζει τὴς δροσο-
σταλίδες τῆς νυχτιάτινης βροχῆς κ' ὁ
οὐρανός, ὁ αἰώνιος θόλος ρίχνει τὸ
γαλάνο του φῶς στὴ θάλασσα.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, στὸ βουνὸ τὰ
κάτασπρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ σκαρ-
φαλωμένα στίς καταπράσινες πλαγιές
τῶν βουνῶν μοιάζουν μετὰ προβατάρια
ποὺ βόσκουν ἡσυχὰ στὴν πράσινη χλόη.
Ἐπιτέλους ἄρχισε νὰ δύῃ κ' ὁ ἥλιος.
Ἡ μακρὰ ἀντανάκλαση χαϊδεύει τὴν
ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ποὺ τὴ ρυτι-
δώνει πλατεῖα ἓνα ἑλαφρὸ κυμάτισμα
μετὰ τὸ βραδυνὸ ἀεράκι.

Πατρινάκι

☉

ΟΡΦΑΝΟ

Ἐφυγε ἡ μαμὰ τοῦ Τάνη. . .
Πῆγε μακρὰ, πολὺ μακρὰ, κοντὰ
στὸ θρόνο Ἐκεῖνον, πέταξε πρὸς τὸ
βασιλεῖο τῆς Ἀγάπης, πέρα ἀπὸ τὴς
θλίψεως καὶ τὴς κακίης τοῦ κόσμου. . .
Κεῖ αὐτὸς ὁ χαϊδεμένος μικρούλης;
... Βρίσκεται ἀνύποπτος γιὰ τὸ με-
γάλο κακὸ, στὰ ψηλά βουνὰ τῆς Πα-
τρίδας μας, στὴν κατασκηνώση καὶ
παίζει ξενιστὰς μαζὺ μ' ἄλλα παιδιὰ
τῆς ἡλικίας του. . .

Τὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπό του, καὶ
τὰ σγουρὰ μαλλιά τ' ἀκτένιστα, ἀνακα-
ταμένα μετὰ βελόνια τῶν πεύκων, τὰ σκα-
νισμένα ρούχα του, τὰ γυμνὰ πόδια,
ποὺ τὸ ρεταίνι ἀφῆσε ἀνεξέλεγκτα ση-
μάδια, μοῦδωσαν προχθὲς ποὺ πήγαμε
νὰ τὸν δοῦμε μιὰ εἰκόνα τῆς ἐξάχρονης
ἀφροντισίας του. Ὦταν πολὺ σκληρὸ
νὰ πῆς σ' αὐτὸ τὸ παιδί, τὸ γεμάτο
ζωή, πὼς εἶναι πιά μόνον στὸν κόσμῳ...

Καὶ σὰν φύγαμε ἀργὰ τὸ βράδυ,
ἀφοῦ μᾶς ἀποχαίρειτε ὅλους, εἶπε μετὰ
τὴν δροσερὴ φωνή του, λές κ' ἦθελε
νὰ μᾶς θυμίσῃ τὸν πρόωγο τῆς μητέ-
ρας του χαμό:

«Νὰ μοῦ φιλήσετε τὴ μαμά». Ὡ!

Τάνη. . .
Γυρῶ τὸ κεφάλι καὶ τὰ μάτια μου
βουρκαμμένα ἀντικρύζουν τὸ σκοτεινὸ
τώρα θόλο: Μὰ ἀκούς; Κεῖ ψηλά
κοντὰ στοὺς ἀγέλους, φτάνει τὰχα ἡ
γλυκεῖα φωνὴ τοῦ μικρούλη σου; φτά-
νουν τὰ θερμὰ φιλιὰ του;

Πιὸ πέρα ὁ Τάνης ξεφωνίζει χαρω-
πά, κυνηγώντας τοὺς φίλους του.

— Παῖξε καὶ μὲν ὁρφάνου! παῖξε
ὅσο μπορείς, ὅσο εἶν' ἀκόμα καιρός. . .
Παῖξε προτοῦ σὲ λυγίσῃ ἡ μεγάλη συμ-
φορὰ σ' ἀντίκρουσμα τῆς γκεμισμένης
φωλιάς, ὅπου δὲ θὰ ὑπάρχῃ πιά ἡ
καλὴ περιστέρια νὰ φροντίξῃ μ' ἀγάπη
γιὰ τὸ μικρὸ τῆς. . .

Ἀτίθασος

☉

ΑΝΕΜΟΠΑΡΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

Στρέφει, στρέφει στὸν ἄνεμο. Καὶ
πάλι στρέφει, καὶ πάλι.

Ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ τὸ παράσυρε μα-
ζὺ τοῦ ἑνα πρωῒνῳ, ὁ ἄνεμος, μαζὺ μετὰ
πολλὰ ἄλλα ἀδέρφια του, εἶναι καταδι-
κασμένο νὰ στρέφῃ.

Τρεμουλιάζει... ἀνασηκώνεται, ξανα-
πέφτει. Ἐνα ἀνάλαφρο φύσημα τὸ κά-
νει νὰ στρέψῃ σὰ ζαλισμένο. Καὶ πάλι
στέκει.

Μ' ὅλο ποὺ ἔχει πέσει ἐπάνω στὸν
δρόμο καταφρονεμένο σὰ μικρὸ σκου-
πίδι, εἶναι ὁμορφο κ' ἁρμονικό. Φο-
ράει ἓνα χιτῶνα ποὺ στὸ κοιτᾶνι ἔχει
τὸ χρώμα τῆς πρωῒνης ἡλιαχτίδας. Κα-
θὼς προχωρεῖ πρὸς τὰ κάτω τὸ χρυσὸ
χρῶμα δίνει τὴ θέση του στὸ πράσινο
ποὺ τὴν παίρνει ἡσυχὰ κ' ἁρμονικά,
δίνοντας ὁμορφία ἰδιαίτερη στὸ μικρὸ
φύλλο ποῦχει πέσει στὸν δρόμο.

Πάνω του εἶναι τὰ δέντρα ἀπ' ὅπου
ἔπεσε. Ὁ καταπράσινος θόλος ποὺ σχη-
μάτιζαν ἀρχίζει νὰ χάνεται, ἀφίνοντας
χῶρο στὸν γαλάζιο οὐρανὸ ποὺ σκου-
ραίνει τοῦτο τὸ πρωῒνῳ τοῦ Σεπτεμβρίου.
Βλέπει τὸ περμένο φυλλαράκι πυκνὰ
λευκὰ σύννεφα νὰ μαζεῦνται τὸ ἓνα
κοντὰ σὲ ἄλλο λίγο-λίγο.

Μὰ δὲν προφταίνει νὰ κυττάξῃ γιὰ
πολὺ τὸν ὁμορφο οὐρανὸ. Μιὰ θυμο-
μένη αὖρα τὸ παρασέρνει καὶ τ' ἀνε-
βάξῃ ψηλά, πολὺ ψηλά μ' ἓνα τρελλὸ
στροβίλισμα. Καὶ τὸ συνεπαίρνει ὅπου
πάει ἡ γλήγορη αὖρα μαζὺ μετὰ ἄλλα
φύλλα ποὺ κοιτοντὰν χάμω μαζὺ του
καὶ τὰ στρέφει ὅλα μαζὺ. Καὶ τὰ κά-
νει νὰ φαίνονται σὰν ζωτικὲς Ἀπρι-
λιτικὲς πεταλούδες ποὺ πετᾶνε τρίγυ-
ρα. Καὶ τὰ ἐνώνει καὶ τὰ χωρίζει καὶ
τὰ ξαναπαίρνει μαζὺ του ὁ ἄνεμος
στροβιλίζοντας τα σ' ἓναν τρελλὸ χορὸ
ἀπὸ πλάσματα ἀέρινα καὶ μαγικά.

Γυρίζει, γυρίζει τὸ μικρὸ φύλλο,
ἀφίνοντας τὴν ὑπαρξὴ του στὴ δύναμη
τοῦ ἀνέμου. Ποῦ πετᾷε πῶς γρήγορος
κ' ἀπὸ τὴς γοργότερες ἀγριόχηνες,
καὶ περνάει κάτω ἀπὸ τὰ πλατάνια.
Καὶ θαρρεῖ τὸ μικρὸ φύλλο, τ' ἀνεμο-
παρμένο πὼς περνάει ἀνάμωσ' ἀπ' τὸ
δάσος τῆς θεᾶς Ἀρτεμίδας πὼς βλέπει
γύρω του λάφια καὶ ζαρζάρια γοργό-
ποδα. Καὶ τρέχει μετὰ τὸ ἀδιόκοπο κ'
ἀσταμάτητο φύσημα τοῦ τρελλοῦ ἀγέρα
μακρὰ, πολὺ πῶς μακρὰ ἀπὸ κεῖ ποὺ
πρωτόπεσε.

... Μὰ ἡ αὖρα ποὺ τὸ πῆρε μαζὺ
τῆς δὲν τὸ πρόσεξε. Σ' ἓνα γρήγορο πέ-
ταγμα τῆς τῆριξε ἀθελά μέσα σὲ μιὰ
λιμνούλα.

Καὶ κεῖνο πέφτοντας σχημάτισε χι-
λιόμορφα δαχτυλίδια. . .

Κυκλῆμινο

☉

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

«ΘΑΡΩ ΚΙ' Η ΣΕΙΡΑ ΣΟΥ...»

Διαρκῶς παραπονιέσαι... ἡ τύχη
μου κ' ἡ τύχη μου, λές. Ὡ! τί γρου-
σοῦζης ποὺ εἶμαι! Γυρῶ καὶ νὰ δη-
μιουργήσω κ' ἐγώ, νὰ νοιώσω μιὰ ζωὴ
γλυκεῖα, ἡσυχὴ, νὰ πραγματοποιήσω
τὸ ἰδανικό μου, νὰ γίνω κάτι τέλος
πάντων ποὺ ποθῶ, ἄς εἶμαι ἀσημαν-
τη μόνον, ἄς ἀποτελῶ ἓνα μόριο σ' ὁλό-
κληρο τὸ σύμπαν. . . Ὡχι! γιὰ μένα
πάντα κατατρεγμένος σκληρός. Ὡρες-ὥ-
ρες συνταράζονται τὰ στήθη μου ἀπὸ
ἀνάνηψη καὶ ἀπόρεια μαζὺ: «Γιατί
ἐγὼ ποὺ κόπιασα, ποὺ μόχθησα, ποὺ
τράβηξα τόσα στὸ πρῶτο στάδιο τῆς
ζωῆς μου, δὲν μπορῶ νὰ πετύχω ἐκεῖ-
νο ποὺ θέλω, ἐκεῖνο ποὺ ποθῶ; Βλέ-
πεις ἀλήτες ἐυπλότου, ρακέδντου, νὰ
γελοῦν εἰρωνικά, μετὰ γεμάτες τὴς τσέπες
λεφτὰ ποὺ σοῦ μιλοῦν κ' αὐτοὶ μαζὺ

μ' αὐτὰ: Εἶναι ἡ σειρά μας, ἐμεῖς θὰ
ζήσουμε, ἀρκετὰ τραβήξουμε. . .

— Ἀκούσε φίλε μου, μὴ μεμψιμιρίζεις
γιὰ τὴς ἀναποδιᾶς τῆς ζωῆς σου, δὲν
σοῦ φταίει κανένας, ἀν καὶ πολλοὶ μπο-
ρεῖ νὰ θέλουν τὸ κακό σου, μὴν τὴ
νομίζεις τὴ ζωὴ γιὰ κανένα χάπι ἢ γιὰ
καμμιά καραμέλα ποὺ ὅλο γλύκα θὰ
σοῦ δίνει. Ναι, μοιάζει ἡ ζωὴ καὶ εἶ-
ναι κ' αὐτὴ γλυκεῖα σὰν καραμέλα,
ἀλλὰ μὴν ἀπελπίζεσαι μὴ ἀπογοητεύ-
σαι, μὴν ἀφίνεις τὸ ἡθικό σου νὰ πέ-
φτῃ. Ἀνατένισε θαρρετὰ τὸ μέλλον,
τὸ δρόμο, κύτταξε τὴ δουλειὰ σου μετὰ
κύριο πρόγραμμα καὶ σκοπὸ τὴν ἐκπλή-
ρωσι τοῦ προορισμοῦ σου. Δὲς τὸν ἡ-
λιο πόσο ἐπιμένει τὸ ἴδιο ν' ἀνατέλλῃ
καὶ νὰ δὴ λαμπερός, αἰσιόδοξος, ὁ
ἴδιος πάντα. . .

Θὰ λάμψῃς τότε κ' ἐσύ, ποὺ νομί-
ζεις τὸ εἶναι σου ἄσημο πραγματάκι,
θὰ νοιώσεις καὶ σὺ τὴς χαρὲς τῆς ζωῆς.
Μὴν βιάζεσαι ὅμως φίλε μου, ἀκούς;
— Ναι! ἔχεις δίκιο. . .

ΣΥΡΙΑΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ κύριος. — Αὐριο νὰ με ξεπνήσης
στὴς τέσσερις, γιὰ νὰ προφτάσω τὸ αὐ-
τοκίνητο.

Ὁ ὑπηρέτης. — Χτυπήστε αὐτὸ τὸ
κουδούνι καὶ θάρθῃ ἀμέσως νὰ σὰς
ξεπνήσω.

Ἐντελβαῖς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ",

Ἀθήναι, ὁδὸς Δέκκα 18
15 Οκτωβρίου 1946

ΑΠΟ τὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο θὰ ἀρ-
χίσω νὰ δημοσιεύω Ἀσκήσεις ἀπὸ τὴς
νέες Συλλογὲς τοῦ 1946. Στὸ μεταξὺ
μποροῦν νὰ μοῦ στείλουν καὶ ὅσοι δὲν
ἔστειλαν. Ἡ προθεσμία λήγει τὴν 30
Νοεμβρίου.

Στὸ φύλλο αὐτὸ βάλαμε τοὺς ἀρι-
θμοὺς 34-42, γιὰ νὰ ἐνημερωθοῦμε στὸ
ζήτημα τῆς ἀλληλογραφίας. Ἀπὸ τὸ
ἐπόμενο ὅμως θὰ πᾶνε ὅλα καλά—καί
ίσως μάλιστα νὰ βγάλουμε μερικὰ δω-
δεκάσελιδα—γιατὶ ἡ Διάπλάσή μας συ-
νήρθε ὀριστικὰ ἀπὸ τὴν καταστροφή
τοῦ πολέμου.

Ἡ Εὐὰ Ζαφειροπούλου καὶ πολλὰ
ἄλλα Διαπλάσοπουλα διατυπώνουν ἀπο-
ρίες γιὰ ὅσα ἔγραψε ὁ κ. Φαίδων περὶ
πολιτισμοῦ γενικά, καὶ εἰδικὰ περὶ τοῦ
πολιτισμοῦ τῶν Λιπῶνων. Οἱ ἀπορίες
προέρχονται ἀπὸ διάφορη ἀντίληψη τοῦ
δρου «πολιτισμοῦ». Κεῖ ἐπειδὴ ἐδῶ δὲν
ἐπιτρέπετε ὁ χώρος νὰ σὰς ἐκθέσω τὴς
ιδέες τοῦ κ. Φαίδωνος γι' αὐτὸ τὸ ζή-
τημα, τὸν παρεκάλεσα νὰ σὰς γράψῃ
ἀκόμα μιὰ Ἐπιστολὴ σχετικῶς.

Ἐχω κάμποσα παλιὰ γράμματα μπρο-
στὰ μου—τοῦ Αὐγούστου, τοῦ Ἰουλίου,
ἀκόμα καὶ τοῦ Ἰουνίου—ποὺ θ' ἀπαν-
τήσω συντόμως, σὰν τὴν ἄλλη φορὰ, γιὰ
νὰ μάθουν οἱ ἀποστολεῖς τους πὼς τὰ
ἔλαβα, ἀν δὲν τὸ ἔμαθαν κιόλας ἀπὸ
τὴν ἐκτέλεση τῶν παραγγελιῶν τους.

Θρυλικὴ Ροδόπη, ναι, θὰ γράψω
γιὰ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ ζήτημα, νὰ ἐνω-
θοῦν δηλαδὴ τὰ Διαπλάσοπουλα Θεσσα-
λονίκης σ' ἓνα μεγάλο Σύλλογο, ἓνα μό-

νο· ἀλλὰ νὰ μοῦ τὸ θυμίσῃ καὶ σὺ.—
Ξανθὴ Ἀμαζόνα. (κ' ὄχι Ἀμαζόν,
ἀφοῦ τὸ θέλεις ἔτσι), κατάφερες λοιπὸν
νὰ παχύρῃς στὴν ἐξοχή; ἔλαβα καὶ τὴς
λύσεις σου· γιὰ τὸ ὄνομα δὲν πειράζει,
τὸ ἴδιο εἶναι.—Μαρίκα Θ. Δουκατέλ-
λη, ἔλαβα τὴς λύσεις σου 1-12.—Ἀμα-
ρυλλίς, καλὰ θὰ κάμῃς πὼς πέρασες
στὴ Θάσο;—Δαχτάρη τῆς Δευτεριάς,
σοῦ τὸ ἐνέκρινε, καθὼς θὰ εἶδες.—
Κ. Βροῦζε, πολὺ συγκινητικὴ θὰ ἦταν
αὐτὴ ἡ ἐορτὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν Βρα-
βείων στὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο τῆς Ἀλε-
ξανδρείας ἔλαβα τὴς λύσεις σου ὡς τὸ
20.—Ἀργιολούλουδο, χαίρω ποὺ ἔκαμες
ὥρατο ταξίδι· περιμένω.—Γελαστὴ Ἀν-
τιπλοίαρχε, εἶδα τί καλὰ περνοῦσες
τὴς διακοπές· κάθε τετράδιο Μ.Μ. δρ.
200.—Αἰὲν Ἀριστεύειν, ἔλαβα καὶ τὸ
«τίμημα» τοῦ Λυσοχάρτου ἀδύνατο αὐ-
τὸ ποὺ μοῦ ζητεῖς· μετὰ τὴ δική σου
πῆρα θὰ μάθῃς νὰ συνθέτῃς Ἀσκή-
σεις.—Πολυάσχολε, χαίρω πολὺ γιὰ τὴ
γνωριμία ἔλαβα τὴς 2000 κ' ἐξέτελεσα
γράψε μου.—Ἰνὴ Μεσαρέ, ἔλαβα, εὐ-
χαριστῶ.—Δοῦξ τῆς Λευκάδος, μετὰ
ἔλαβα γράμμα σου, ὅστερ' ἀπὸ τό-
σον καιρὸ σιωπῆς, κ' ἔμαθα πρῶτα—
πρῶτα τὴν ἀποκατάστασι τῆς υγείας
σου.—Γ. Δ. Μπούτουρα, ἔλαβα τὴ συν-
δρομή σου· κ' εἶσαι πολὺ ἀξιεπαινος
ποὺ τὴν ἐμάζεψες ἀπὸ οἰκονομίας σου,
χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃς τοὺς ἀρκετὰ ἐπι-
βαρυνμένους γονεῖς σου.—Ἐντελβαῖς,
αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινε·
εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· περιμένω
καὶ τὸ ξεσπάθωμα.—Νεφέλη, μετὰ πολὺ
ἐνδιαφέρον διάβασα γιὰ τὸ ταξίδι τῆς
ἐπιστροφῆς· κ' ὅσα ἄλλα μοῦ γράφεις
σὲ περιμένω.—Σπουργίτι, τὴς λύσεις
σὰς τὴς ἔλαβα ὅλες πές στὴ θεία σου
πὼς ὁ κ. Φαίδων θὰ χαρῇ πολὺ ἀν λά-
βῃ γράμμα τῆς.—Ἐκάνη, ἔσοχο τὸ
γράμμα σου! καὶ γιὰ τὰ κομμάτια τῆς
Σ.Σ.Σ. ἔχεις δίκιο· στὸ ἐξῆς θὰ προσ-
παθῶ νὰ βάζω καὶ μερικὰ φαεινότερα.

Πολλοὶ μοῦ γράφουν γιὰ τὴν ὑπ' ἀριθ.
81 Ἀσκήσιν τοῦ φύλλου 15-16. Πρά-
ματι, λείπει ὁ ὀρισμὸς τῆς τρίτης λέ-
ξεως ποὺ εἶναι «πέλαγος». Ἀλλὰ νομί-
ζω πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κορυφωθῇ.
Ὡς νὰ δημοσιευθοῦν οἱ λύσεις τοῦ
φύλλου ἐκείνου, οἱ λύτες ἔχουν καιρὸ
νὰ συμπληρώσουν τὴν Ἀσκήσιν μετὰ τὸν
ὀρισμὸ ποὺ λείπει, νὰ τὴ λύσουν καὶ
νὰ τὴ στείλουν. (Κεῖ ὅσοι ἔστειλαν ἤδη
τὴς λύσεις τοῦ 15-16, ἄς προσθέσουν
τώρα κ' αὐτὴν σ' ἓνα χωριστὸ λυσό-
χαρτο, ὡς συμπλήρωμα).

Στεφάνη τῆς Δ

